

§87

Översyn av den politisk organisationen för mandatperioden 2027–2030 (RS/566/2024)

Sammanfattning

Den 26 november 2024 § 136 beslutade regionfullmäktige att tillsätta en särskild beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027–2030.

Beslutet innefattade att beredningen skulle bestå av en gruppledare från varje parti eller annan av partiet utsedd ledamot samt regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande. I beslutet antog regionfullmäktige ett reglemente och ett direktiv för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2027–2030. Beredningen skulle lägga fram sina förslag kring den politiska organisationen senast under november 2025 för beslut av fullmäktige senast i februari 2026. Arbetet drog dessvärre över tiden och fullmäktige beslutade i november 2025 och förlänga beredningens uppdrag till 31 maj 2026.

Beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027–2030 har utifrån direktivet fört diskussion om den politiska organisationen. Dels vad som kännetecknar den nuvarande organisationen, dels vad den framtida organisationen förväntas åstadkomma. Utifrån beredningens arbete, diskussioner och förhandlingar mellan partierna har den särskilda beredningen utarbetat förslag till vissa förändringar i den politiska organisationen.

Den särskilda beredningen föreslår bland annat att basarvodet höjs från 90% till 100% av riksdagsmannaarvodet, antal egna dagar minskar från 16 dagar per mandatperiod till 10 dagar per mandatperiod, kollektivtrafiknämnden med 7 ledamöter och 7 ersättare avvecklas och ersätts av ett kollektivtrafikutskott under regionala utvecklingsnämnden med tre ledamöter och tre ersättare. Utskottet föreslås ha en ordförande och en vice ordförande, som arvoderas 20% respektive 15%. Arvodet för 1:e vice och 2:e vice ordförande i regionfullmäktige sänks från 13,3 % till 12 % och arvodet för 1:e vice ordförande i regionstyrelsen höjs från 70% till 90%. Förändringarna beräknas vara kostnadsneutrala och ska inte innebära en utökning av den politiska budgeten.

Därtill har beredningen arbetat fram förslag till arbetsordning och reglementen för den politiska organisationen, förslag till regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, förslag till regler för stöd till de politiska partierna, förslag till regler för stöd till politiska sekreterare och förslag på arbetsformer där teknik och metoder används för att underlätta det politiska arbetet.

Beredningen har särskilt haft dialog med pensionärsorganisationerna och diskuterat hur

Regionfullmäktige

2026-06-17

äldre kan ges inflytande i regionens verksamhet. Även Tillgänglighetsrådets former och inflytande har diskuterats. Intentionen från beredningen är att råden ska vara rådgivande i strategiska frågor och fungera som forum för dialog med regionens politiska ledning. Ett färdigt förslag har inte kunnat tas fram inom beredningens tidsram. Frågorna överlämnas därför till regionstyrelsen för vidare beredning.

Även reglemente för krisledningsnämnden kommer att beredas av regionstyrelsen.

Om ett ärende bara beretts av en fullmäktigeberedning ska enligt 5 kap. 27§ KL en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig. Eftersom representanter för samtliga partier i regionfullmäktige deltagit i beredningen av förslaget till ny politisk organisation bedömer beredningen att det inte, utöver regionstyrelsen, är motiverat för nämnderna att yttra sig innan ärendet går vidare till fullmäktige.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2026-06-15 § 108 och tillstyrker beredningens förslag.

Förslag till beslut

Beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027–2030 föreslår regionfullmäktige

1. Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Jämtland Härjedalen 2026–2030 antas.
2. Reglemente för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
3. Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
4. Reglemente för regionala utvecklingsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
5. Reglemente för patientnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
6. Reglemente för revisorerna i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
7. Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030.
8. Regler för stöd till de politiska partierna i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
9. Regler till stöd för politiska sekreterare i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.

10. Riktlinje Digitala verktyg till stöd för förtroendevalda antas.
11. Regler för deltagande i sammanträden på distans i politiska organ 2027–2030 antas.
12. Regionstyrelsen får i uppdrag att fortsätta översynen av Pensionärsrådet och Tillgänglighetsrådet.

Yrkanden

Anders Sundin (S) föredrar beredningens arbete.

David Adervall (S) föredrar beredningens förslag till förändringar i den politiska organisationen.

Elin Hoffner (V) yrkar följande:

"Förslag till ändringsyrkanden till ärendet "Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027–2030":

Vänsterpartiet anser att basarvodet fortsatt ska vara 90% av riksdagsledamotsarvodet och att de fasta arvoden till presidierna är på samma procentuella nivå som innevarande.

Vi anser också att rekommendationen att personer som utses till ledamöter i hälso- och sjukvårdsnämnden inte bör inneha uppdrag i regionstyrelsen förtydligas.

Vi gör därför dessa ändringsyrkanden, där våra föreslagna ändringar under beslutspunkterna 7. Arvodesregler och 9. Regler för stöd till politiska sekreterare är beroende av varandra:

Ändringsyrkande 1:

3. Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas med följande ändringar:

Sista meningen i första stycket om ledamöter och presidium "Personer som utses till ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden bör inte samtidigt inneha uppdrag i regionstyrelsen" ändras till "Personer som utses till ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden bör inte samtidigt inneha uppdrag i råd eller andra organ som regionstyrelsen tillsätter i syfte att bereda frågor inom de valfrietssystem som regionstyrelsen beslutar om enligt 3.6 Hälso- och sjukvård i reglemente för regionstyrelsen"

Tredje stycket om ledamöter och presidium ändras till "Ordföranden och 1:e och 2:e vice ordföranden benämns regionråd/oppositionsråd."

Ändringsyrkande 2:

4. Reglemente för regionala utvecklingsnämnden 2027–2030 antas med följande ändring:

Tredje stycket om ledamöter och presidium ändras till "Ordföranden och 1:e och 2:e vice ordföranden benämns regionråd/oppositionsråd."

Ändringsyrkande 3:

7. Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas med följande ändringar:

Första stycket under §2 Fast arvode ändras till:

"Arvodena under mandatperioden 2027 – 2030 utgår från ett basarvode. Basarvodet är 90 % av riksdagsledamotsarvode som fastställs i november varje år av riksdagens arvodeskommitté. Arvode justeras varje år och gäller från och med den 1 januari."

§ 18 Tabell över fasta arvoden justeras för följande presidiemedlemmar:

(Arvoden utgår med den procentsats som anges nedan av basarvode.)

Regionfullmäktige 1:e vice och 2:e vice ordförande 13,3%

Regionstyrelse 1:e vice ordförande 70 %

Regional utvecklingsnämnd 1:e vice ordförande 50 %.

Ändringsyrkande 4:

9. Regler till stöd för politiska sekreterare i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas med följande ändring:

Tredje stycket under § 2 Politiska sekreterare ändras till:

"För heltid utgår ersättning för lönekostnaderna med 70 % av basarvode med tillägg för kostnader för sociala avgifter. För övriga omkostnader utgår ersättning för år 2026 med 84 182 kr per heltidstjänst."

Under punkterna 1, 2, 5, 6, 8, 10, 11 och 12 i beslutsförslaget yrkar vi bifall till beredningens förslag."

Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar följande:

Kristdemokraternas ändringsyrkanden till ärendet "Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027–2030"

Ändringsyrkande 1:

Punkt 7 – Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030

§ 2 Fast arvode

Kristdemokraterna yrkar att basarvode även fortsättningsvis ska uppgå till 90 procent av det riksdagsledamotsarvode som årligen fastställs av riksdagens arvodeskommitté.

Motivering

Region Jämtland Härjedalen befinner sig i en ekonomiskt ansträngd situation.

Kristdemokraterna anser därför inte att det är rimligt att de förtroendevalda beslutar om höjda arvoden för sig själva. Nuvarande modell är väl fungerande, transparent och långsiktigt hållbar.

Ändringsyrkande 2:

Punkt 7 – Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030

§ 3 Sammanträdesarvode

Kristdemokraterna yrkar att sammanträdesarvodet även fortsättningsvis ska utgå med 1 procent respektive 1,55 procent av basarvodet.

Motivering

Regionens ekonomiska situation kräver återhållsamhet. Regionens resurser ska i första hand användas till kärnverksamheterna. Kristdemokraterna anser därför att sammanträdesarvodena inte bör höjas.

Ändringsyrkande 3:

Punkt 7 – Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030

§ 14 Egna dagar

Kristdemokraterna yrkar att nuvarande omfattning av egna dagar ska kvarstå, innebärande att ersättning även fortsättningsvis ska utgå för 16 egna dagar under mandatperioden.

Motivering

Egna dagar fyller en viktig demokratisk funktion genom att ge förtroendevalda möjlighet att besöka verksamheter, inhämta kunskap och skapa förståelse för de frågor och verksamheter som regionen ansvarar för. Välgrundade beslut förutsätter god kunskap om verksamheternas förutsättningar och utmaningar.

Ändringsyrkande 4:

Punkt 8 – Regler för stöd till politiska sekreterare i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030

§ 2 Politiska sekreterare

Kristdemokraterna yrkar att nuvarande modell för stöd till politiska sekreterare ska kvarstå, innebärande att utrymmet för politiska sekreterare fortsatt ska vara 3,3 tjänster motsvarande 6 procent per mandat i regionfullmäktige samt att ersättning för lönekostnader ska utgå med 70 procent av basarvodet med tillägg för kostnader för sociala avgifter.

Motivering

Nuvarande modell ger partierna stabila och förutsägbara förutsättningar att bedriva sitt politiska arbete. Förändringar bör inte försämra möjligheterna för partierna att fullgöra sina demokratiska uppdrag, särskilt inte för mindre partier.

I övrigt bifalls beredningens förslag."

Eva Ljungdahl (MP) yrkar följande:

"MP yrkar på att ersättningen för politisk sekreterare ska vara 12% för första mandatet och därefter 3% i tillägg för varje mandat.

Vidare yrkar MP på att grundstödet till de politiska partierna höjs medan stödet per

Regionfullmäktige

2026-06-17

mandat sänks för att mindre partier inte ska missgynnas i översynen.

MP yrkar också på att kollektivtrafiknämnden ska finnas kvar eftersom kollektivtrafikens förändringsprocess kommer att gynnas av politiskt fokus och insyn. Om inte detta beslutas yrkar MP att även ersättare i RUN kan få var ordinarie ledamot i utskottet för kollektivtrafikfrågor."

Eva Ljungdahl yrkar även bifall till Elin Hoffners ändringsyrkande 2 och 3.

Ronny Karlsson (SD) yrkar följande:

1 - Arbetsordning regionfullmäktige

10:7 Tilläggsyrkande: Icke tjänstgörande ersättare som tidigare under tjänstgöring lämnat in en motion ska ges utrymme att delta i debatten när motionen behandlas i fullmäktige men inte i beslutet.

4 - Reglemente RUN

Punkt 5 stryks. Inget utskott

7 - Arvodesreglementet

Ändringsyrkande

§ 2 Basarvudet behålls på 90%.

§ 3 Stryk stycket "Det lägre arvudet utgår till ersättare som är närvarande vid sammanträdet men inte tjänstgör." sid 4 (inget arvode till ej tjänstgörande ersättare som är på plats)

§ 4 Ersättning förlorad arbetsinkomst: Timersättningen utgår med 100 % av basarvudet

§ 18 Fasta arvoden

Ändringsyrkande:

RS

Ordf 100%

Vice ordf 70%

Andra vice ordf 70%

HSN

Ordf 80%

Vice ordf 50%

Andra vice ordf 50%

RUN

Ordf 80%

Vice ordf 50%

Andra vice ordf 50%

Regionfullmäktige

2026-06-17

Utskott för kollektivtrafiken

Ordf 0%

Vice ordf 0%

8 - Stöd till politiska partier

Ändringsyrkande:

§ 2 Behåll grundstödet på nuvarande nivå

§ 3 Mandatbundet stöd 90 000 kr per mandat

§ 6 Frys uppräknigen under kommande mandatperiod

Ronny Karlsson yrkar även bifall till vänsterpartiets yrkande 1 punkt 3 texten:

"Personer som utses till ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden bör inte samtidigt inneha uppdrag i regionstyrelsen" ändras till "Personer som utses till ledamöter och ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden bör inte samtidigt inneha uppdrag i råd eller andra organ som regionstyrelsen tillsätter i syfte att bereda frågor inom de valfrihetssystem som regionstyrelsen beslutar om enligt 3.6 Hälso- och sjukvård i reglemente för regionstyrelsen"

Robert Hamberg (M) yrkar avslag till samtliga ändrings- och tilläggsyrkanden och bifall till beredningens förslag.

Johannes Andersson (C) yrkar bifall till beredningens förslag.

Knut Rickardsson (M) och Conny Wahlström (MP) yttrar sig.

Propositionsordning

Ordföranden utser beredningens förslag till huvudförslag samt föreslår att partiernas respektive yrkanden ställs mot huvudförslaget.

Elin Hoffner (V) ställer ordningsfråga och yrkar att proposition ska ställas punkt för punkt på samtliga ändringsyrkanden.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras för paus kl.14.10 och återupptas kl.15.00.

Proposition på propositionsordningen

Ordföranden ställer proposition på sitt eget förslag om propositionsordning och på Elin Hoffners yrkande och finner att ordförandens eget förslag antas.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag, Elin Hoffners (V) yrkanden, Lars-Erik Olofssons (KD) yrkanden, Eva Ljungdahls (MP) yrkanden och Ronny Karlssons (SD) yrkanden och finner att beredningens förslag antas.

Regionfullmäktige

2026-06-17

Beslut

1. Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Jämtland Härjedalen 2026–2030 antas.
2. Reglemente för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
3. Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
4. Reglemente för regionala utvecklingsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
5. Reglemente för patientnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
6. Reglemente för revisorerna i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
7. Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030.
8. Regler för stöd till de politiska partierna i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
9. Regler till stöd för politiska sekreterare i Region Jämtland Härjedalen 2027–2030 antas.
10. Riktlinje Digitala verktyg till stöd för förtroendevalda antas.
11. Regler för deltagande i sammanträden på distans i politiska organ 2027–2030 antas.
12. Regionstyrelsen får i uppdrag att fortsätta översynen av Pensionärsrådet och Tillgänglighetsrådet.

Reservationer

Lars-Erik Olofsson (KD), Karl-Erik Lundin (KD), Bertil Sivertsson (KD), Andrea Hedenborg (KD) och Sebastian Hedenborg (KD) reserverar sig till förmån för Lars-Erik Olofssons yrkanden.

Ronny Karlsson (SD), Anette Rangdag (SD), Andrea Fors (SD), Ted Länsberg (SD), Jan Johansson (SD) och Claes Sundberg (SD) reserverar sig till förmån för Ronny Karlssons yrkanden.

Conny Wahlström (MP) och Eva Ljungdahl (MP) reserverar sig till förmån för Eva Ljungdahls yrkanden.

Elin Hoffner (V), Hans Isberg (V), Bo Danielsson (V) och Marie Svensson (V) reserverar sig till förmån för Elin Hoffners yrkanden och lämnar följande skriftliga reservation:

"Vänsterpartiets ingång i beredningens arbete var att behålla representativiteten och stärka de politiska partiernas möjlighet att bedriva regionpolitik. För bibehållen representativitet fanns en tydlig majoritet i beredningen. Beredningens förslag till arvodesbestämmelser innebär att flera förtroendevalda med fast arvode, här kallade "råd", får ett höjt arvode utöver den årliga uppräknings som är knuten till riksdagsledamotsarvodet på bekostnad av stärkta möjligheter för de politiska partierna att bedriva regionpolitik. Vi i Vänsterpartiet anser att det är fel väg att gå om arbetsbelastningen och ansvaret för råden ökar så att uppdragen blir svåra att klara av. Tuffa arbetsvillkor och stort ansvar kan lätt bli ett arbetsmiljöproblem. Hälsovådlig arbetsmiljö kan vi inte fly ifrån med höjt arvode. Vi anser att nivån på rådens arvode innevarande mandatperiod är tillräcklig och att den inte ska innebära svårigheter att tillsätta kompetenta personer framöver. Blir uppdragen för tuffa ska det ekonomiska utrymmet som beredningen nu använder till höjda arvoden hellre användas för att fördela arbetsbördan på flera. Ingen ska behöva ta skada av arbetet som förtroendevald politiker.

Vänsterpartiet kommer att överklaga ärendehanteringen i detta ärende till förvaltningsrätten."

Expedieras till

Tf Direktör Ledningsstöd och beredskap

Enhetschef Sekretariatet

Regiondirektör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Regional utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

- §16 Beredning för översyn politisk organisation 2027-2030 Översyn av den politisk organisationen för mandatperioden 2027–2030
- Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Jämtland Härjedalen 2026-2030
- Reglemente för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030
- Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030
- Reglemente för regionala utvecklingsnämnden 2027-2030
- Reglemente för patientnämnden i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030
- Reglemente för revisorerna i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030

Regionfullmäktige

2026-06-17

- Arvodesregler för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen 2027-2030
- Regler för stöd till politiska sekreterare i Region Jämtland Härjedalen
- Regler för stöd till de politiska partierna i Region Jämtland Härjedalen
- Digitala verktyg till stöd för förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen
- Regler för deltagande i sammanträden på distans i politiska organ 2027-2030
- §108 Regionstyrelsen Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2027–2030